

Naročnina: doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogručekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekatom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p., i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Mladina i čtenje!

Draga mladina! Dnes si bomo malo razjasnili razmerje med slabim i dobrim čtenjem. V zdajšnjem časaj, gda se bje borba med kršćanstvom i komunizmom, je to važno pitanje. Razjasnili si bomo, štero čtivo de za nas bogše, dobro ali slabo, štero de nam kazalo pot k cilji. Zdajšnje čase vidimo, da je mladina bole navržena k slabomi, kak k dobromi. Što je kriv tomi, se pitamo? I čujemo odgovor, ka slabo čtenje. Či slabo čtivo mladino pela dol s prave poti, te je gotovo, ka če se močno zgrabimo dobrog čtenja, jo pripelamo nazaj na pravo pot, k istini i k življenju. Mladini moremo dati pravo kršćansko vzgojo i to s pomočjov dobrog čtiva. Zato pa mladina poslušaj glas največšega duhovnoga vodifela, sv. Oče, šteri so v tom resnom i odločilnom časi pozvali mladino na delo, z geslom: „Katoličanska akcija, proti boljševiškoj akciji!“ S pravim Kristušovim duhom se moremo boriti proti zatiralcom sv. Cerkvi. Istino dajmo proti laži! Slabo čtivo izpodrinimo z našij vrst i širimo dobro kršćansko! Mladina, štera lübi slabo čtivo, ne ve kakši čemer jemle k sebi, šteri de njoj škodo na veke. Njena duševna izobraženost je betežna, zastrupena. Od slaboga čtenja pravijo velki modroslovci: da je kak zagiftani študenec, s šteroga slepi pijejo. Naš boži služabnik, Slomšek, je od slabi knig pa časopisov povedao to: „Prepovedani sad zdajšnjega časa so: grdi, zapelivi navuki, šteri našo kršćansko vero kalijo, pamet motijo i srce kvarijo. Drevo, na šteroj raste te prepovedani sad, je slabo čtivo, zapelivi časnik, pa grde knige. Takše čtivo šteti, je od sv. Cerkvi pripovedano i je greh; ono je dušna mišnica i što takše čte, zgübi milost božo i dušno merje.“ V svojoj knigi „Življenja srečen pot“, kara mladino pred sedmimi kačami, ki so mladini jako nevarne i ta peta strupena kača je slabo čtenje. Hüdi duh na svoje pomagäče v piscaj, šteri slabo pišejo. Velki vučenjak dr. Ušeničnik primerjavle slabo čtivo k najhüjšemi čemerim morfiji. Katoličan, šteri čte slab tisk, se sam postavlja v službo sovražnika kršćanstva. Slab tisk odvaja mladino vkraj od kršćanske vere, jo dela topo, mlačno, mrzlo i divjo, s cela komunistično. Ništerni, šteri čtejo slabo časopisje pa knige, se šče s tem ponašajo. Modri Platon pa pravi: „ka što v prepad skoči, je ne hraber, liki nori.“ Tak je ravno s slabim čtivom. Što čte slab tisk, je ne moder pa vučeni, liki slab pa zablodjeni. Kajti slab tisk odvräča pa trga z ljudstva vero, pravi španski modroslovec Balmeset: „Da kakše globoko ma kršćanska vera korenike v srci, jo slabo čtivo vö strga.“ Vidiš mladina, kakšo moč ma šatan v slabom čtenju. Obrni se za vsikdar od njega, i primi se dobrog kršćanskoga čtenja. Sv. Oča pravijo: „Dobro časopisje je v zdajšnjij dnevaj edna najbolje potrebna reč. Nikdar nete mogli zadosta včiniti za dobro časopisje, pa če nemrete včiniti drugoga, kak da dobro čtivo širite med ljudstvo, bi že to bilo sveto delo.“ Zato pa kršćansko misleča mladina, v zdajšnjem resnom časi stopi na delo, k fronti Kristušovoj. Proti boljševiškoj organizaciji postavimo organizacijo Katoličanske akcije z širjenjom i čtenjom dobrog tiska. Ka je protikatoličansko, to ne čtimo; bodimo trezno misleča mladina; — bodimo boritelje kršćanske ideje! Pokažimo, da lübiamo svoj rojstni dom, Slovensko krajino i zato širimo vsi mladenci i vse mladenke naše liste, Novine i Mar. List, šteriva sta ediniva kršćanskiva lista v našoj krajini. Bog živi!

G. mladenec

Sprememba na našima srezoma v Soboti i Lendavi.

Iz Soboti je premeščen na lastno prošnjo dugoletni sreski načelnik g. Lipovšek Gašpar. Odhaja v Kranj. Istotak je premeščen po svojoj želi g. dr. Bratina Franc iz Lendave v Soboti, kje je prle bio podnačelnik. V Lendavo pride na mesto g. dr. Bratine g. Grabrijan Miloš.

Gospod Lipovšek je za slovo od Slovenske krajine toj posveto sledeče poslovilne vrstice: „Poslavljam se. Godi se mi kakor veliki večini uradnikov, ki so imeli srečo služiti v tej lepi krajini in bili iz nje premeščeni — težko mi je pri srcu. Rad sem bil tukaj, vzljubil sem tukajšnje ravnice in griče, iskreno sem vzljubil narod. Kot mladenič sem prišel semkaj in kot zrel mož sivih las odhajam.“

Mi se gospodi Lipovšeki, kda

odhaja od nas z lübeznostjov, zahvalimo istotak z lübečega srca i želemo, naj se na novom mestu počüti prav dobro. Mi se njemi zahvalimo za vse dobro, ka je včino našemi ljudstvi i našemi kraji v teh dugih letaj. Mislimo, da nega nikoga med nami, ki ne bi priznao, da je g. Lipovšek šteo dobro Slovenskoj krajini i si tüdi prizadevao z cele moči, da bi to tüdi doseglo. Če vsega ne mogo, so zabranile razne razmere. Naj ga vodi dober Bog na poti življenja i naj se ne spozabi z mile Slovenske krajine, kak bomo ga tüdi mi obdržali v lepom spomini.

Gospod dr. Bratina se tüdi v lepih rečej poslavlja od lendavskoga sreza i izražä globoko zahvalnost do vseh, ki so ga podpirali v njegovom delovanju. Na zahvalnost odgovorimo

tüdi mi z zahvalnostjov. Iz srca se zahvalimo gospodi srezkomi načelniki za vso lübezen, štero nam je kazao, za vse trüde i prizadevanje na pomoč našemi srezu i za odkrito lübezen, štero je kazao povsod i proti vsakomi. Na novom mestu njemi želemo, da ga obda ista zahvalna lübezen podanikov, kak ga je obdala v lendavskom srezu i naj svojo roko, ki se je poprijela klüke na vrataj sobočkoga sreza, večkrat položi še na našega sreza vrata sküpnö z novim gospodom srezkim načelnikom, ki je prišeo od tistec, kam ide on, da bodeta sküpnö, vzejemno delala na dobrobit Slovenske krajine. To želemo obema gospodoma srezkima načelnikoma v Soboti i Lendavi i prosimo Boga, naj blagoslovi njeva delo z obilnim blagoslovom.

Dužnikom, ki so peneznim zavodom dužni več kak 25 jezer dinarov.

Dužniki, ki so peneznim zavodom, kasam, bankam, dužni več kak 25 jezer dinarov, so dužni po predpisih 26. člena uredbe do novoga

leta zaprositi pri sodišči znižanje svojega duga. Če to ne zaprosijo do konca toga leta, se njim dug ne zniža. Naj prosijo zato zavode, gde

so dužni, potrdilo, keltko so dužni nad 25 jezero i se s tem obrnejo na sodišče, kama spadajo.

Zakaj je tak?

Sklonjeni pod težkim bremenom gospodarske stiske zdihava večina lüdi i išče pomoči, išče rešitve. Navadno se obračamo na državnike, na gospodarstvenike i je prosimo, naj vendar delajo, pomagajo, ali bar olajšajo to gospodarsko stisko, naj nas zaščiti z zakoni, pravilniki, odredbami, da se ne potopimo i nepredjemo vu nevolaj. Pa ka vidimo? V toj stiski, v toj strašnoj kmici se bliska na vseh konci i kraji, bliskajo se po knjigaj, po časopisaj, na konferencaj visoko leteči načrti, kak rešiti i premagati v toj ali onoj državi gospodarsko krizo. Za bliski, za temi visokoletečimi načrti je šče kmica nekša, bole gosta, bole čarna, šteroj navadno sledi grom i tresk, nevolja sega če duže dale, če duže globle i vsigdar bole pogübnö. Zakaj? Gde so zroki?

Bog je dao človečastvi deset boži zapovedi. Če bi se lüdje tej zapovedi držali, se po njih ravnali, po njih živeli, bi bili srečni i zadovoljni. V tej boži zapovedaj je prepleteno vse, ka človek nüca, nesämo za tostransko življenje, nego tüdi za onkraj groba.

Zapovedi bože so pa dnes v zasmehavanje, lüdje je zametavlejo rekoč: da so prej nemoderne, da so odpovedale itd. Če pa pogledamo človeče delo, štero je napravila njegova slaba pa omejena pamet, vidimo, kelko jezer je na sveti postav i zakonov, odredb i pravilnikov, odločb i predpisov, po šterij naj bi se lüdje ravnali i po šterij naj bi živeli. Pa kak vidimo, vse to nikaj ne pomaga, da bi se stiska, štera tira ljudij skoro v obüj, kaj omilila. Zakaj? Zato ka lüdje, šteri delajo postave i zakone, so većinomä brez kršćanske jakosti, šteri delajo vse brez Boga, brez bože žile. Kak bi mogla biti takša zmešnjava postav i zakonov brez bože žile i pomoči omejena samo na človečo pamet, vezalje vzajemnosti med ljudstvom i narodi? Tisti mogočnejši pameti i vole, železne roke i orožja, ki navadno delajo zakone i red na vseh konci i kraji, dostokrat nemajo pojma od božega zakona, od božega reda, od božega prava, od bože vole i bože sodbe. Zato vlada po celom sveti strašna zmešnjava, ka so zapovedi bože zavržene, kršćanski pravci vrženi v zasmehavanje, na mesto teh pa se šöpri človeča omejenost, človeča gidzost, človeča sebičnost, hamičija i srditost. Gospodarstvo je oslobojeno od vere,

Politični pregled.

Domači.

Občinske volitve so minole. JRZ je dobila ogromno većino. Izmed 3762 kmečkih občin je dobila bivša demokratska stranka strahovlade JNS komaj 29 občin, tak ka spadnejo na edno občino štirje poslanci, ki so dnes ešče v parlamentu i zütra že ne bodo iz JNS.

Parlament je začeo svoje delo i ministri so predložili razne pogodbe z državami, zvane konvencije, ki se morajo sprejeti. Predložen je tüdi novi finančni zakon, ki more biti sprejeti do 1. aprila prišestnoga leta z proračunom vred. Novi proračun je dobrih petsto milijonov dinarov vekši, kak je tüdi bio dozadajšnji. Povešavanje pri dači pa ne bo, pravi finančni minister. Bodočnost bo pokazala, dali bo teliko dohodkov, kak računa minister. Da se je proračun povešao, je vzrok tüdi te, ar država bo kmečke duge pomagala plačüvati, najmre tisti deo, ki se odpíše, odnosno se je odpisao že dužnikom.

V parlamentu se je ministerski predsednik spomno ob desetletnici smrti velikoga državnika Nikole Pašiča, ki je vodo politiko za zjedinitelj Srbov, Hrvatov i Slovincov v najnevarnejšem časi i si priborio za Jugo-

osamosvojeno od pomoči bože, za Boga v narodnom gospodarstvu nega več prostorä, dnes je doba računanja i človeče brezbriznosti. Moderni svet si šče svoj dom napraviti sam z lastnimi močmi brez Boga. Zato je tak na sveti, ka človek šče biti neodvisen gospodar. „Bog bo dao, Bog bo pomagao, Bog bo blagoslovo,“ te reči so samo spomin na davne dni. Boga so spodrinoli iz vsega javnoga življenja. Pravijo: vera, Bog, to je privatna zadeva, človek se čüti sam zadosta pametnoga pa sposobnoga, da reši vse pitanje, i postavi red brez Boga i Njegove pomoči. I takši lüdje nam obečavlejo nebesa na zemli, pripraväjo nam potrplivosti, zborüjejo, hodijo z konferencie na konferenco, delajo visoke načrte, na zadnje vse to počü kak mehär na mlaki. Zakaj? Zato ka so delali brez Boga i Njegove pomoči. Ali smo mi bolši? Ali mi ne nosimo nikše odgovornosti i krivde za to zmešnjavo, za to stisko, za to brezvernost do Boga i Njegove pomoči? Izpitajmo si dobro svojo dušno vest, mogoče davlemo mi z našov verskov mlačnostjov, brezbriznostjov, z našim sebičnim, nevoščentim življenjom v roke šker lüdem, šteri delajo

slavijo nevenlive zaslüge. Vsi poslanci so pokojnomi zazavali „Slava mu“.

Svetovni.

Anglija. Angleški krao Edvard VIII. je odstopo. Namesto njega, ki se je pismeno odpovedao vseh pravic na angleški tron, je po zakoni postao krao njegov brat, Albert, Yorški vojvoda, ki si je vzeo ime VI. Jürja. To pa zato, ar je pokojna kralica Viktorija, ki je mela moža po imeui Alberta i ki ne bio krao, želela, naj ne zasede angleški tron človek z imenom Albert. Austrijska vlada je ponüdila vilo v Beči bivšemi angleškomü krali ki je odložo vse kraljevske i vojvodske časti i se šče imenüvati samo za nadvojvoda Windsora. Novi krao njemi pa bo gotovo dao zglasati veliko pokojnino i njemi da veliko čast. Ve njemi je bivši krao od svojega imanja dao lepi deo, šteri je noso letni 50 milijonov dinarov dohodkov.

Španija. V Barceloni je nastala revolucija, skrajni levičarje, to je anarhisti bi radi dobili oblast v svoje roke. Franco, general veroborcov se pripravla, da zavzeme celi Madrid. Italijanska vlada je angleškoj odgovorila, da pozdravlja načrte angleške, naj bi se boj v Španiji dokončao i naj bi ljudstvo glasalo, kakšo vlado šče meti. Pripominja pa, da se je glasanje tam že zvršilo, gde vodi borbe general Franco, to je v vekšom deli Španije i ti vnoji milijoni so proti komunistom,

postavio i zakone?

Priznati moremo, da se naše oči namesto gor, vedno bole obračajo dol. Naše misli, naša srca, so vse duže bole navezana na zemlo. Namesto da bi se obračali za pomoč do Boga, namesto da bi obračali svoje oči gori k Bogi, da bi v Boga stavili svoje vüpanje, je stavlamo v lüdi, šteri takrekoč niti pojma nemajo od Boga. Tüdi med nami že jako redko čujemo dnesden, da bi si što pogučao prle kak začne delati: Bog mi pomagaj! Ali po končanom deli: Bog mam blagoslovi! Vse to minjavle, človek se dela močnoga pa neodvisnoga, vse šče opraviti brez Boga i Njegovoga blagoslova.

Pomoč bo prišla, a od sami lüdi, brez pomoči bože, nigdar ne. Zato moremo zavüpati najprle v pomoč božo, iztrebiti iz nas vso navlakö brezvernosti, sebičnosti, hamičije i nevoščentosti. Svoje oči, svoja srca pa zdignoti k Najvišjemü zakonodavci, k onomu, šteri je pravo: brezi moje vole niti vlas človeki ne spadne iz glave, i zatem samo čakati pomoči od lüdi i to samo od tisti lüdi, šteri delajo z Bogom i Njegovom pomočjov.

G. M.

NEDELA

Štrta v Adventi.

Evangelium (Lukač 3). Vu petnajstom leti ladanja Tiberius Casara bio je Pontius Pilatus poglavnik Judee i Herodeš poglavar Galilee, Filip pa brat njegov lada-vec Iurije i Trachonitiskoga držanja, i Lyzaniš Abilne poglavar, za duhovski poglavnikov Annáša i Kajfáša: včinjena je reč Gospodnova nad Ivanom Zakariašom, sinom vu püstini: i prišo je vu vse Jordaneko držanje predgajoči krst pokore na odpüšćanje grehov, liki je pisano vu knjigaj Izaiáš Proroka: glas kričćega vu püstini: pripravljajte pot Gospodnovu: ravne činte steze njegove: vsaki dol naj se napuni, i vsaki breg i gumila naj se ponizi: i kriva bodo ravna i ostra glatke poti. I vidilo bude vsako tejo Božega Zve-ličitela.

Sila i moč katoličanstva.

I.

Cerkev i katoličanstvo sta že od svojega začetka neprestano preganjana. Gđa je Jezuš poslo apoštote oznanjat evangelij Istine, jim je etak pravo: „Če so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali (Jan. 15, 20.); pošilam vas kak ovce med vuke (Mt. 10, 16); istinsko, istinsko vam pravim, da te se jokall i žalüvali, svet de se pa veselio (Jan. 16, 20)“.

Ali včasih pa je dostavo: „Ne bojte se, mala čreda (Lk. 12, 32); zavüpjajte, jaz sam svet premagao (Jan. 16, 33.); peklenska vrata ne do premagale moje Cerkev (Mt. 16, 18.); glejte, jaz sam z vami vse dni do konca sveta (Mt. 28, 20)“.

To je Kristušov večen teštament za katoličansko Cerkev i katoličanstvo. To so prorokbe, štere nam tolmačijo katoličansko preminočnost i nas pomeerjajo za našo bodočnost.

Katoličanstvo je od svojega rojstnoga dneva v oštroj borbi i obrambi od številnih napadov düha tmice, šteri se neprestano zaletavle v njegovo trdo i neomajno steno. Skoro dvejezero let se oča laži zaganja v različnih formaj v šče vedno novo, friško i mlado katoličanstvo. Šatan je prineso na svet laž i hüdobijo, a njegovi sinovje jo skoro stoletja širijo i nadalüjejo. Ednok se zdigne nasilni i krvavi meč krvoločnikov, drugoč nesmiselnost krivovercov, tretjič razvüzdandost i brezbožnost zapelanih vnožic. Konca ešče nede, ar je ustanoviteo katoličanstva, večni Kristuš, pravo: „Ne sam prineso mer, nego bojno na svet, da, bojno proti tmici i laži“. Ta pa ostane na sveti vse do dneva pravice. (Dale.)

Ka pravite na to g.urednik?

Terjat je prišo neki krčmar gospodar za tisto vino, štero je zdavao mladoletnomi sini, ki je je znoso k nekoj dekli. Gospodar, ne samo ka ne plaćao račune, nego z ostrimi rećmi njemi je dveri pokazao. To pa iz razloga, ar njemi je sin ova- do, ka njemi je oštarjaš pravo, kda je vino neso, ne ti je trbe plaćati, lejko doma zrnje za- grabiš, pa mi prineseš. Ka mislite, g. urednik, jeli si je te oštarjaš ne zaslüžo poleg gospodarovih ostrih reći ešče ka- štigo oblasti?

Pisma naših iz tujine.

Lopert Gizela, Bourbonj iz Dokležovja. Pozdrav pošilam ured- niki Novin, mami, mamići, dedeki, bratom i sestram, rodbini, sosedam, vsem dokležovskim deklam, posebno Marijinim družbenicam i voditeli Ma- rijine družbe. Vsem želem milosti pune božične svetke i srećno novo leto. Če sam šče tak trüdna, vendar prle kak idem spat, prećtem naše liste, šterih, če nema dekla v Franciji, težko ostane čista.

Horvat Janći i sestra Trezika, La Bozani iz Bogojine, Jerebic Martin iz Ganćan, Rogać Jo- žef, Plansir iz Bogojine, Vinćec Štefan, Artandy iz M. Polane, Se- redi Marjeta, Calotiere, z Bogojine. Pozdrav pošilamo i vesele svetke pa srećno novo leto želemo, domaćim, starišom, ženam, deci, bratom,

Uredba

o likvidaciji kmetskih dolgov.

III. poglavje.

Člen 21.

(¹) Ustanove iz odstavka (¹) čl. 7. morajo, preden izroče listine Privilegirani agrarni banki, zahtevati pri sodišću ustavitve vseh sodnih dejanj, za- početih glede dotičnih terjatev. Sodi- šće ustavi sodni postopek tudi na zahtevo dolžnika kmeta.

(²) Privilegirana agrarna banka sme nadaljevati postopek zoper dolž- nika, ki se ne ravnajo po odplačilnem načrtu te uredbe.

Člen 22.

Ves dolg kakega kmeta ustano- vam iz odstavka (¹) čl. 7., ki izračun- nan po odstavku (¹) čl. 4. uredbe, ne presega zneska 25.000 — dinarjev, se zniža za 50% (petdeset od sto).

Člen 23.

Znižbo dolga po prednjem členu vrši Privilegirana agrarna banka na podstavi prejetih listin in podatkov. Privilegirana agrarna banka preizkusi po potrebi podatke in zahteva nakna- dno potrebne dopolnitve in dokaze.

Člen 24.

(¹) Ves dolg kmeta ustanovam iz odstavka (¹) čl. 7., ki izračunan po odstavku (¹) čl. 4., presega znesek 25.000 dinarjev, se zniža za najveć 30% (trideset od sto), pri čemer je oceniti razmerje dolga in imovinskega stanja vsakega posameznega dolžnika posebej.

(²) Dolžnik, čigar ves ne znižani dolg, obsežen s predpisi te uredbe, znaša več ko 50% (petdeset od sto) vrednosti njega imovine v času, ko se obravnava znižanje dolga, sme zahtevati znižbo dolga do 50% (petdeset od sto).

(³) Vrednost zemljišč se določi po katastrskem čistem dohodku. Mi- nister za kmetijstvo predpiše spora- zumno z ministrom za trgovino in in- dustrijo in ministrom za finance način cenitve vrednosti dolžnikovega zemlji- šća in ostale imovine s pravilnikom.

(⁴) Znižbo dolgov po prednjih odstavkih vrše okrajna sodišća, ki so za dolžnike krajevno pristojna.

Člen 25.

Ko odloćajo o znižbi dolgov, naj upoštevajo okrajna sodišća zlasti teó okolnosti:

- znesek vsote ne znižanega dolga proti velikosti in vrednosti ce- lotne dolžnikove imovine;
- razmerje vsote dolga proti povprećnemu skupnemu letnemu do- hodku dolžnika;
- kako je dolžnik s številom članov svoje hiše obremenjen;
- pravno osnovo dolga, pogoje, po katerih je dolžnik sklenil in užival posojilo, kakor tudi, za kaj se je po- sojilo porabilo.

Člen 26.

(¹) Dolžniki, omenjeni v členu 24., se morajo v dveh mesecih od dne razglasitve pravilnika iz členu 24. obr- niti s prošnjo za znižbo dolga vsak do krajevno pristojnega okrajnega sodišća.

(²) Obenem s prošnjo za znižbo dolga mora predložiti dolžnik sodišću tudi teó listine:

- potrdilo, da je kmet po do- loćbah te uredbe;
- seznam vseh upnikov z nav- vedbo višine in pravne osnove dolgov;
- seznam in oznaćbo vrednosti vse nepremične imovine (razen po- hištva) kakor tudi vseh dohodkov, najsi izvirajo odkoderkoli in iz česar koli;
- potrdilo občinske uprave o številu hišnih članov in o površini zem- ljišća, ki ga daje ali jemlje v zakup;
- potrdilo občinske uprave o številu in vrednosti živine in drobnice, ki jo ima.

(³) Dolžnik, ki se ne ravnajo po doloćbah odstavka (¹) tega člena, iz- gubi pravico, okoristiti se z znižbo dolga.

Člen 27.

(¹) Ko prejme okrajno sodišće prošnjo za znižbo dolga, opremljeno z listinami iz prednjega člena, zahteva od Privilegirane agrarne banke pot-

sestram, vsaj duhovščini, rodbini, bo- trini, krščansko mislećim prijatelom i prijateljicam, vsem sosedom i celoj Slovenskoj krajini. Na podporo naših listov pošilamo 20 frankov.

rebne podatke o prevzetih dolgovihtega dolžnika, ostale dolgove pa preizkusi.

(²) Brž ko postane sklep o zni- žbi dolga pravomoćen, ga vroći okraj- no sodišće takoj Privilegirani agrarni banki z nalogom, naj vknjiži dolg v smislu sklepa.

Člen 28.

Tako znižane dolgove (člena 22. in 24.), povećane po doloćbi odstavka (²) členu 4., odplaćajo dolžniki Privi- legirani agrarni banki s 4.5% obresti na leto v 12 (dvanajstih) letih v ena- kih letnih obrokih (anuitetah). Prvi anuiteti dospe rok dne 1. novembra 1936, vsaki naslednji pa dne 1. nov. prihodnjih let.

Člen 29.

Dokler ne napravi Privilegirana agrarna banka dokonćnega izračuna odplaćilnih obrokov po členu 22., se opravljajo plaćila po zaćasnem izra- ćunu, ki ga napravi banka po seznamih in listinah, ki ji jih izroće ustanove iz odstavka (¹) členu 7. uredbe. Če so obroki, pobrani od dolžnikov po za- ćasnem izračunu, višji od obrokov, dolžnih po dokonćnem izračunu, vrne banka dolžniku ves pobrani presežek ali pa ga porabi za poplaćilo naslednjih obrokov.

Člen 30.

(¹) Vložitev prošnje za znižbo dolga po členu 24. ne vpliva na redni potek pobiranja dolgovanih obro- kov. Privilegirana agrarna banka pobere od dotičnih dolžnikov, tudi če se vložje take prošnje, tiste obroke, ki ustrezajo velikosti njih ne znižanega dolga; če pa sodišće zahtevano zni- žbo naknadno dovoli, mora napraviti Privilegirana agrarna banka nov izra- ćun za odplaćila in vrniti dolžnikom vse preveć pobrane zneske ali pa jih porabiti za poravnavo naslednjih ob- rokov.

(²) Ustanove iz odstavka (¹) čl. 7. morajo izročiti Privilegirani agrarni banki ob izročitvi seznamov tudi na- pravljen izračun enoletne anuitete glede dolgov izpod 25.000 dinarjev za po- lovico, glede ostalih pa za ne znižani znesek dolga.

(³) Privilegirana agrarna banka dá po meri tako pobranih obrokov ustanovam iz odstavka (¹) čl. 7. pred- jem na račun prve anuitete.

Člen 31.

(¹) Letne odplaćilne obroke (anu- itete) polagajo dolžniki Privilegirani agrarni banki po pristojnih davćnih upravah.

(²) Po seznamih, ki jih pošlje Privilegirana agrarna banka v ta na- men davćnim oblastvom, obremene le-ća dotične dolžnike z letnimi ob- roki in jih izterjajo, če jih ne položi dolžnik ob roku, takoj z izvršbo po doloćbah odstavka (²) čl. 48., pri čemer zaraćunajo ustrezne izvršilne stro- ške po zakonu o neposrednih davkih.

(³) Davćna oblastva vknjižijo lo- ćeno in odobre računu Privilegirane agrarne banke obroke (anuitete), ki so jih pobrala od dolžnikov po se- znamih, prejetih od banke, in pošljejo pobrane vsote takoj Privilegirani ag- rarni banki po Poštni hranilnici. Ob- roki se morajo pobrati v popolnem letnem znesku in izročiti docela Po- štni hranilnici najkasneje do dne 20. decembra vsakega leta.

(⁴) Privilegirana agrarna banka obremeni v svojih knjigah vsako dav- ćno upravo za znesek vsote letnih ob- rokov (anuitet) po poslanem seznamu. V vseh teh poslih dopisuje banka s pristojnimi davćnimi oblastvi nepo- sredno.

IV. p o g l a v j e.

Člen 32.

(¹) Privilegirana agrarna banka daje zadružnikom in ostalim svojim dolžnikom, na katere bi se sicer na- našali predpisi te uredbe, teó olajšave:

- Privilegirana agrarna banka zniža dolgove iz obveznic svojih dol- žnikov zadružnikov ali krajevnih zad- rug za kmetijski kredit, ko ugotovi njih višino po odstavku (¹) členu 4. uredbe, za 25% (pet in dvajset od sto); nato pa postopa po odstavku (²) čl. 4. Tako ugotovljeno višino dolga morajo odplaćati omenjeni dolžniki Privilegi- rani agrarni banki v 12 (dvanajstih) letih z obrestmi po 4.5%.

b) Privilegirana agrarna banka sme svojim dolžnikom iz dolgoroćnih hipotekarnih posojil, ko ugotovi viši-

no njih dolga tako, kakor je doloćeno v odstavku (¹) členu 4., znižati tako ugotovljeni dolg za najveć 25% (pet in dvajset od sto), pri čemer ocenja razmere vsakega posamega dolžnika posebej in upoštevajo zlasti razmerje dolga proti vrednosti celotne dolžni- kove imovine. Tako dobljeni znesek dolga se poveća po odstavku (²) čl. 4. Tako izračunani dolg odplaćajo ti dol- žniki Privilegirani agrarni banki v 15 (petnajstih) letih s 5% obrestmi.

(²) Če ne plaćajo dolžniki dos- pelega obroka neposredno Privilegi- rani agrarni banki o pravem času, po- šlje banka davćnim upravam seznam teh dolžnikov s potrebnimi podatki in zahtevo, naj izterja davćna uprava naj- kasneje v 2 mesecih z izvršbo vse zaostanke iz premične imovine dolž- nika. Če se s prodajo zarubljenega pre- mićne imovine zaostali obrok ne po- ravna, zahteva Privilegirana agrarna banka po sodišću izvršbo na nepre- mićno imovino dolžnika.

(³) Natanćnejše doloćbe o daja- nju olajšav in o načinu znižanja po prednjem odstavku predpiše na pred- log Privilegirane agrarne banke mi- nister za finance s pravilnikom.

(⁴) Privilegirana agrarna banka vknjiži odobreno znižbo glavnice dolga na račun „posebnega sklada za ure- ditev kmetskih dolgov“. Ta sklad se osnuje v breme deleža države in raz- redne loterije pri glavnici banke (člen 8. a) in b) zakona o Privilegirani ag- rarni banki).

(⁵) Raćunu posebnega sklada za ureditev kmetskih dolgov se morajo do njegove dokonćne amortizacije do- tirati teó vsote:

- državna dotacija v znesku 5.000.000 dinarjev vsako proraćunsko leto, zaćenši s proraćunskim l. 1937/38.;
- dividenda, ki gre državi in razredni loteriji po členu 39. zakona o Privilegirani agrarni banki, in
- presežek dividende, ki bi jo mogla Privilegirana agrarna banka iz- plaćati delničarjem čez 3% dividende na delnico (člena 39. in 50. zakona o Privilegirani agrarni banki).

(⁶) Država in razredna loterija nimata pravice do deleža pri glavnici banke, dokler se z amortizacijo ra- ćuna posebnega sklada za ureditev kmetskih dolgov ne odpišejo povsem izgube po tem računu. Ob uporabi členu 42. zakona o Privilegirani ag- rarni banki imata država in razredna loterija pravico do deleža pri glavnici banke samo za tisti del njiju skupnega deleža, ki ni zavzet (angažiran) po odstavku (⁴) tega člena. Izvrševavje ostalih delničarskih pravic po členu 8. a) in b) zakona o Privilegirani ag- rarni banki ostane državi in razredni loteriji tudi še zanaprej brez kakršne koli izpremembe.

(⁷) Minister za finance predpiše na predlog Privilegirane agrarne banke pravilnik o uporabljanju in upravlja- nju posebnega sklada za ureditev kmet- skih dolgov.

Člen 33.

Poroštvo države za izplaćilo di- vidende po členu 50. zakona o Privi- legirani agrarni banki, ki se izloća po členu 39. tega zakona iz čistega do- bićka, se doloća na 3% (tri od sto), zaćenši s poslovnim letom 1936.

Člen 34.

Delničarji Privilegirane agrarne banke se oprasćajo plaćevanja vseh državnih in samoupravnih davkov, do- klad, taks in vseh drugih naklad ka- kršne koli vrste na dividendo, ki jim jo izplaćuje Privilegirana agrarna ban- ka po členih 39. in 50. zakona; to oprostitve je uporabljati, zaćenši z dividendo za poslovno leto 1936.

V. p o g l a v j e.

Člen 35.

(¹) Za vsa hipotekarna dolgoroć- na posojila pri Državni hipotekarni banki, dovoljena kmetom, ki so se kot taki zadolžili v času od konca vojne do dne 20. aprila 1932 in ki dokažejo s potrdilom, predpisanim s to uredbo, da izpolnjujejo pogoje iz te uredbe, se zniža obrestna mera na 4.5%, za- ćenši s prvim naslednjim rokom za plaćilo anuitete, ki dospe po uvelja- vitvi te uredbe, in se podaljšuje rok za odplaćilo posojila na 32 leti od dne prvotne zadolžitve.

(Dalje)

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Naročnikom v Franciji Ameriki i v vseh državah prek mej naše države javlamo, da smo nemogoči na porgo pošilati naših listov. To pa jedino zavolo toga, ka nemamo peněz. Pošta nas košta vsaki tjeđen okoli petsto dinarov za tiste liste naše, ki hodijo prek mej naše države. Te znesek se mora vsaki tjeđen v gotovini doplačati. Mi pa gotovine, hvala Bogi, nemamo. Zato vas prosimo, dragi naročniki, plačajte nam do konca toga meseca konči polovico naročnine za leto 1937., drugo polovico pa mate čas plačati do konca junija leta 1937. Uredništvo i uprava Novin i Marijinoga Lista v Črensovcih.

Slovo. Ker mi žal vsled nepričakovanega odhoda na novo službeno mesto ni bilo mogoče, da bi se od vseh prijateljev in znancev v Lendavi in v lendavskem okraju osebno poslovil, kličem vsem tem potom „zbogom“ in jih prosim, da me ohranijo v dobrem spominu, kakor jih tudi jaz ohranim

Dr. Bratina Franc,
sreski načelnik.

Vmor na G. Bistrici. Pred dve- ma tjeđnoma so zakopali na G. Bistrici hlapca Jakšič Verone, Cvetko Ivana. Jakšička ma moža i sina v Ameriki, se niti neve, jeli mož žive ali ne i gospodarila z dvema hlapcoma, pokojnim Cvetkom i z malo vdarjenim Horvat Štefanom. Prvi je bio star 73 leta, te drugi je pa 43 leta star. Hlapca sta se pri polaganji živine svadila. Pokojni Cvetko je vzeo z jasli krmo od krav, ka je Horvat nadevao. To je toga tak svadilo, da je z štriglom kre vuh vđaro Cvetka. Te je začeo krvaveti, šo v hišo i si je rano oprao. Nato je pa šo k sosedi i toga oproso, naj pride, ka na red vzeme dūndastoga Štefa. Ešče sam ga ednok vdarim, je odgovoro. Na to je pa spadno vkup na dvorišči i ne so ga mogli več otaviti. Ar so mrtveca brez dovoljenja oblasti zakopali, ga je dala komisija izkopati i pri raztelesenji se je do gnalo, da se je zavolo vđarca krv razlejala po možganaj i od toga je mogo Cvetko vmreti. V celoj žalostnoj zgodovini je pa najbolje žalostno to, da je pokojni bio mlačen krščenič, k spo- vedi i v cerkev sploh ne hodo i je sovražo dūhovščino. Če so ga opominali, naj si dūšo v red vzeme, kak de pa vmirao, je odgovoro: Štrik si denem na šinjek i tak idem z sveta. Pa zaistino, rdeča brizga na šinjeki, kak da bi štrik noso, ga je spravila z sveta. Ne sodimo, nego včimo se z toga slučaja. Boži mlini pomali me- lejo, a stalno. Za nesrečnoga 'pokoj- noga pa molimo, naj njemi dober Bog bo smileni.

Božična boža služba za naše v Franciji bo na Božič v okolici Pa- riza, na Gravelle. Božo službo bodo opravili preč. g. Orešnik, slovenski dū- hovnik. Bo spovedavanje, skupno sveto obhajilo, skupen obed, večernice, bo- žično drevo i pesmi. Vabila se razpoš- lejo iz Pariza. Tak nam javijo g. Orešnik.

Nabiralne pole smo vam od- poslali, dragi širitelje. Točno se držite navodil, napisanih na pole. Do 15. januara mora vsaki naročnik Mari- jinoga Lista plačati 4 Din., vsaki na- ročnik Novin pa 6 Din. Te peněz mo- ramo meti od vseh. Že meseca decem- bra nabirajte naročnino i do 15. januara jo morate notri poslati. Nereda ne bomo trpeli nikšega več. Leta dugo nam stojijo dugovje tū pa tam, naprej ne moremo, intereš za raste. Držite se točno navodil, ar bomo vas terjali, ne pa naročnike odsehgamao, če se navodil nete držali. Na konci vsakoga meseca naberete i do 15. drugoga meseca notri pošlete vsaki mesec do konca junija za Novine 3 Din., za Marijin List pa 2 Din. Nabiralne pole za tišinsko faro so pri g. dekani Kran- tzi, za sobočko faro pri č. sestraj, Kri- žova 4, za lendavsko faro pri g. kap- lani Halasi, za jūrjansko pri g. Varga Jožefi administratori, za jelensko pri g. plebanoši Varga Štefani, v Bogojini pri širiteli Horvat Franci, v Dobrov- niki pri g. kaplani Zelko Ivani, na

Cankovi pri širiteli Vogrinčič Antoni, v Dolencih pri Horvat Števani na fa- rofi, v Markovcih pri g. Ficko Karoli plebanoši, ostalim smo pa po pošti poslali ali izročili nabiralne pole. Zed- nim smo oprosili prečastite gospode vse, naj priporočijo naše liste.

Lendava. Na god Nevtepepe Device Marije je 200 dece stopilo v Msrijin vrtec. G. kaplan Halas so vo- dili pesem nedužne dece, ki jse 'je krosno glasita, g. kaplan Koren so pa pri oltari spevali naprej litanije Mate- re Bože. Tudi vogrska deca je spe- vala lepe naše slovenske pesmi. Se zna, svoje tudi i vsako dete je dobilo navuk v svojem maternom jeziki, Slo- venci slovenskoga, Vogri vogrskogā. — Neki komunisti so zmešali glave našim delavcom, ki so prišli iz Ljub- ljane i je začeli organizirati s tem, ka so dobro pošinfali dūhovnike, ka se prej nikaj ne brigajo za delavce. Gda so pa dūhovniki odgovorili z tem, da sami organizirajo delavce, so komu- nisti odgovorili, ka se pop meša tū notri. Pač stara reč. Vragi je Kristušov sluga vsikdar na poti.

Dobrovnik. Strehovčarje so se lepo navčili slovenske pesmi za slo- vensko farno mešo i se včijo tudi kolonisti. Gda nastopijo, bomo objavili. V Kobilji so pa navdušeni za pesem cele cerkve, ki se lepo glasi po do- linaj i bregovaj Kobilja.

Črensovci. Tūkajšnja dekliska Mar. družba je na Marijin svetek, 8. decembra vprizorila rimsko igro „Ve- stalka“ na splošno zadovolstvo lūd- stva. Vsi prijatelje iger, ki ne ste pri- šli gledal te lepe igre na Marijin sve- tek, pridite zdaj v nedelo 20. t. m., ar bomo igro na te den ponovili.

Smrt trgovca v Lendavi. V 72. leti starosti je vmro v Lendavi trgo- vec Arnštein Beno dec. 9. i je bio z velikov vdeležbov zakopan 11. dec. Naj v miri počiva.

V Bogojini mamu prec i čudne nočne ftice, ki pa po navadi podnevi ne lečejo okoli, liki hodijo naprej med lūdmi tak, če nikaj ne bi bilo. Tej ponočnjaki majo na piki vse i človek že nej več varen pred njimi. Zdj ti svalijo glaži z oken, zdaj kokoši, red- no pa moreš paziti na drva, če ščeš, da ednok samo ne najdes drvarnice prazne. Vse tak izgleda, da to delajo domači tovarje, zato bi dobro bilo, da veški stražarje malo bole pazijo, ka se kaj po vesi godi. Zato ves plača te stražare, da bi pazili, nej pa samo za to, ka se plača, vse drugo si pa mora vsaki sam paziti. Ne je ešče dugo, da so na šoli odnešena okna, znano je tudi, da je takše glaže nikak prineseo k stolari, naj njemi je zmen- ša. Prav tak je skoro znano, što je lani hodo po šolska drva, zato ka je manjak bio, da bi si je poleti sam spravlo. Vse to Bogojančarje dobro znamo, samo da potrpenje mamu z vūpanjom, naj pridejo norci sami k pameti. To se pa tak dugo vleče i se vidi, da je staroga grešnika težko spreobrniti, zato že komaj čakamo, da bi prišli k nam orožniki, ki bi red napravili. Nigda je bilo, da so orož- niki morali iti iz Bogojine, ka so ne meli nikšega dela, zdaj pa prosimo oblasti, naj je kem prle pošlejo i ne premalo.

Telefon v Bogojini. Že bi leh- ko pravili, da mamu telefon v Bogo- jini. Znano je vsem, da je bio pri nas občni zbor Bogojančarov, ki so vsi izrazili željo, da se naj telefon kem prle napela. Pogoji so bili tak dobri, da se vsi čudimo, što je to zadržao, ka telefona ešče dnes nemamo. Ali nam v tom občinska uprava ne bi mogla dati pojasnila. Pitamo tudi ob- last, ali ma občinska uprava na svojoj seji pravico odkloniti to, ka lūdstvo na občnom zbori sklene?

Veliko naročnino so nam po- slali za naše liste v zneski 120 di- rov, g. Plečnik Jožef arhitek i vsevu- čiliški profesor z Ljubljane, graditeo lepe bogojanske cerkve. Bog povrni te plemeniti dar.

160 dinarov vredno knigo lej- ko dobiš za dva dinara, če kupiš edno srečko. Misijonarje v Grobljaj so tiskali nad 700 strani obsegajočo z vnogimi slikmi okrašeno knigo od lanskoga eucharističnoga kongresa v Ljubljani. Kniga košta 170 Din. Tristo

takših knjig de se po srečolovi raz- širjalo. Edna srečka košja 2 Din. Sreč- ke se dobijo po župniščaj i tudi na uredništvu našega lista. Srečolov se vrši dnes 20. decembra v Grobljaj.

Bratonci. Toplo se zahvalim društvi Rdečega križa v Beltincih za podporo v zneski 300 Din., štero mi je poklonilo pri nesrečnoj smrti mo- jega moža Alojza, šteroga je roparska krugla vmorila, gda je brano naše si- romaštvo. — Poredoš Marta.

V Rimi je v začeti novembra t. l. napravo izpit profesora za orien- talno bogoslovje naš rojak, salezija- nec, g. Šaruga Matjaš z Beltinec. Bio je že dve leti dūhovni voditeo salezi- janskim bogoslovcom po številu 120 različnih narodnosti iz vseh delov sve- ta v mednarodnom zavodi presv. Srca Jezušovoga, ki študirajo na papeških bogoslovnih fakultetaj v Rimi. G. Ša- ruga zdaj šče pripravla doktorat za vzhodno cerkveno pravo. Iz srca če- stitamo.

STAROSLOVENSKE MOLITVE- NE KNIGE odavam po 12 Dinarov. ZVER IVAN, knjigovezec v Mur- skoj Soboti.

Kontrola sodov (lagvov) se vrši na postaji za kontrolo lagvov i to v Soboti 13. i 14. januara, 10. i 11. fe- bruara i 10. i 11. marca 1937; v Gor. Radgoni 11. i 12. januara, 8. i 9. fe- bruara, 8. i 9. marca 1937; v Ljutomeri 15. i 16. januara, 12. i 13. februara, 12. i 13. marca.

Lendava. Zdj, ka je dūhovščina začela delavstvo organizirati, se laži širijo, kak rastejo gobe po dežji. Neprijatelje cerkve so v svet vrgli laž: „ne verte popom, združili so se z ži- dovi, tak je pravo židovski tovarnar sam“. Dekle, ki v toj židovskoj to- varni delajo, so pa dale slovesno iz- javo, da tovarnar toga nikdar ne pravo. Pač komunisti je laž orožje, da zapela tisto delavstvo, od šteroga brez dela more živeti.

Razpust delavskoga društva v Soboti. Delavsko društvo, štero je pred 2 letoma nastavo v Soboti pro- tikrščanski tabor, je oblast razpustila. Društvo je pobralo samo članarino, delalo za delavstvo po pravici nikaj i se širilo v njem nezdravo komunis- tično mišljenje. Siromaško delavstvo je samo plačivalo, dobilo pa nikaj. Ravnotak je v Rusiji, delavec roboti, komunist se pa masti.

Popi so nikaj ne včinoli za naše delavce. Tak glasijo komunisti i tem ednaki ptički. V Soboti je nekaj mogo začeti z posredovalnicov dela ali borzov dela, ar sama od sebe ne mogla nastati. I glejte veliko falingo! Tisti, ki je to borzo dela nastavo, je bio dūhovnik i tisti, ki je našega člo- veka spravlo za voditelja toga urada, je palig bio dūhovnik, sin Slovenske krajine. Drugoč več takših faling ome- nimo.

Nesreča. Naš rojak iz M. Po- lane, č. brat Gjörköš Sanktes, sakris- tijan pri o. frančiškanih v Čakovci, je električni posvet popravlaov v cerkvi. Naednok se njemi je samo zavrtelo v glavi i je spadno doli z lestvice na klop, štera se je potrla. Edno vūro je ležao brezzavestno, te so ga najšli i odnesli v bolnico. Potro si je nogo više kolena i celo telo strašno vkup- vđaro. Nogo so njemi že zravnali i djali v gips. Naj ga kemprle zvrachi dobro Srce Jezušovo, je prosimo.

Božično številko Novin razpo- šlemo pred božičom, to je drugi tjeđen.

Lendava. Tih nas je zapūsto g. dr. Bratina, sreski načelnik. Kak ti- ho, pun lūbezni je delao, kak brez vse žele po hvali je vsakomi poma- gao te dober krščanski mož, tak tiho je šo od nas. Mi bi ga pa tiho ne bi smeli pūstiti od nas, njegova skrom- nost bi nas mogla glasne včiniti. — Lendavčarje.

Izseljencom v Franciji. Bratje i sestre, približavle se Božič, veselimo se ga tudi mi. Zberimo se v vel- kom številu okoli božičnoga dreva v Parizi na Gravelle, kde bodo g. Oreš- nik spovedavali, predgali i sveto me- šo služili. Jaz že sedmi Božič obha- jam v Franciji, pa dozđaj sam ne meo takše prilike, da bi lejko slovensko božo reč poslušao. Pridite. Bomo meli tudi skupni obed, ki bo koštao 8 fran- kov. Naslov g. Orešnika je 57 B. d. Voltaire Paris XI. Javite se pri njih,

keliko vas pride na Božič. — Kerec Mihal, Villiers.

Za kantora v Lendavi je zvo- ljeni ednoglasno Dominko Janoš, or- ganist z Dobrovnika. Volitve je vodo g. dekan Jerič po cerkvenih predpi- sih i volitev je bila razpisana pa pri- glašenci so mogli orglati i spevati. Takši je zakon pri nas. Prezv. škofa je zastopao Gašparič Janoš, voditeo glasbe v mariborskoj stolnici.

Na podporo Novin je plačao Geder Alojz z Sodišinec 5 Din., Kerec Mihal i žena, Francija, z Sobote, 31 Din. Bog plačaj!

Črensovci. Podmladek Rdečega križa priredi na den 26. decembra, na Štefanovo pod vodstvom dirigenta g. Jože Hanca „Koncert“ v dvorani „Na- šega doma“ v Črensovcih. Što ma veselje do lepe umetne glazbe, što šče v tej težkih časaj bar malo pozabiti na težkoče, naj pride v „Naš dom“, da bomo z skupnim glasom zaspevali našo izseljeniško, milo donečo pesem „Slovenska krajina, mili moj dom“; da se bar za trenutek spomnimo tudi onih, šterim je nej dano čuti naše do- mače pesmi. Spored koncerta:

A.) 1. Uvodna koračnica E. Štolc (godba). 2. „Slovenska krajina, mili moj dom“ F. Cigan, za moški zbor harm. J. Hanc (pesem). 3. Dečle, to mi povej O. Dev. Koroška nar. (pe- sem). 4. Naše Perjy E. Štolc (godba). 5. Žalosten glas zvona J. Aljaž (pe- sem). 6. Škrjančku — bar. solo Z. Prelovec (pesem). 7. Narodni Směš E. Štolc (godba). B.) 8. Žabja svatba — V. Vodopivec (pesem). 9. Od Majol- ke E. Vdamič (pesem). 10. Moj de- klič P. Jereb (pesem). 11. „Bundes- fest“ — overtura — (godba). 12. Šel sem po zelenem travniku E. Adamič (pesem). (Štajerska nar.) 13. „80“ E. Štolc (godba). 14. U boj — I. Zajc (pesem). 15. Završni marš (godba). Začetek ob 3 vōri popoldnevi. Dvo- rana de zakūrjena. Vabi odbor.

„Zavednost“ bo mela v tork, dne 29. decembra t. l. ob pol 10 vōri predpoldnom v Soboti v Martinišči sestanek za člane i starešine. Za čla- ne vdeležba obvezna. — Odbor.

Revolucija na Kitajskom.

Maršal Čansuljan je napadno vo- ditela nankingske vlade, maršala Čan- kajšek i ga zgrabo ž njegovimi oficiri vred. Revolucijo netijo ruski boljševiki. Namen revolucije je jarem Japoncov streti i z boljševiki napraviti zvezo, da se Mandžurija nazaj prikapči k Kini. Fašisti i komunisti so se zvezali proti Japonskoj.

Kratki glasi.

Podobe i križe podirajo v Ljubljani i na Kranjskom. Dozđaj ne so prišli ešče na sled hūdobnim ko- munističnim krivcom.

Jezerke sta delala v Radvanji poleg Maribora mesar Medved iz Cir- kovc i neki Rupnik, ki je že desetlet sedo v vozi zavolo ponarejanja bankov. Žandarje so jiva zasačili pri deli, ali znala sta si pomagati, ar sta prle za slučaj te nesreče, ka ta zgrableniva, prežagala železne križe v oknaj i sta odskočila. Medveda so že zgrabili, Rupnika pa ešče lovijo žandarje.

Zavolo zobobola je v Dravo skočo slaščičar Lah Jožef v Maribori. Rešo ga je dijak Kerbol Kristjan.

V katoličansko cerkev je stopo športnik, črnc, ki je dobo letos v Berlini na Olimpijadi srebrno svetinjo, akademik R. H. Metcalfe iz Severne Amerike. Etek piše od svoje sreče, štero je najšo v kat. Cerkvi: „Zaistino je veliko zadoščenje v tom, da človek na bežališči odnese zmago nad naj- hitrejšimi bežci na sveti. Pun sreče je trenutek, kda zveš, da si dosego ali celo potuko dozđajšnji rekord. Športno tekmūvanje nam nūdi dosta pravoga veselja. Tudi laskava poročila po no- vinaj je prijeto čteti, čeravno na nje dosta ne trbe dati. Nego vsa čestita- nja ino odlikūvanja, šterih sem bio deležen, kda sem meo pri bežanji srečo, se ne dajo primerjati z istinskov

radostjov i srečov tistoga trenutka, kda me je prvič prevzela sladka zavest, da sem katoličanec. V veri sam najšo novo srečo i nepričakovano tolažbo v svojih molitvah. Moje spreobrnjenje je bilo zaistino najpomembnejše djanje mojega življenja; toga svojega stopaja zaistino nikdar ne obžalujem. Den férme je bio za mene pun veselja. Nikaj menje veseo je pa bio za mene tudi 8. dec., kda sem bio sprejet v Marijino kongregacijo. Katoličanstvo mi je odprlo oči. Dalo mi je novo veselje do življenja, tolažbe ino moči. Zaistino, ki je katoličanec, ne ve, kakši kinč ma. Če bi znao i mogo bi znati, vse nači bi živo vnogi, kak žive.

Božični i novoletni pozdravi iz tujine.

Naj bože Detece da svoj sveti blagoslov z velikov ljubeznostjov do Boga i bližnjega, želejo blažene božične svetke i milostipuno novo leto vsem svojim domačim, poznancom, rodbini, prijatelom i prijateljicam, sosedom, prečastitov duhovščini i celov Slovenskoj Krajini: Iz Francije: Maučec Micika, Estaires, Špilak Marija, Curtenain, Kerec Mihal i Roza, Villiers, Horvat Alojz, Plessis Trevis, Zorjan Ana, Bresnay Allier, Horvat Agneška, Lopert Micika, Gutman Rozika ino Barica, Nežič Jožef, Glavač Ivan i Marija, Broussy Le Petit, Maršič Ivan, Nangeville, Hajdinjak Mihal, Sermaise, Jaklin Marija, Nangeville, Fujs Marija, Bohal, Pücko Micika, Dugny, Tivadar Ignac, Hozjan Štefan, Sobočan Andrej, Dignot, Vožar Rozika, Vožar Jožef, Grah Terezija, St. Mards de Fresnes, Zelko Štefan Bauderment, Nemet Marija i Rozalija, La Chatre, Kustec Terezija, Fontire, Ficko Karol, Villiers, Perša Franciška, Picerefontaine, Pozvek Cecilija, Fresnes de la Cense, Mihalič Antonija, Mihalič Alojz, Vukan Štefan, Vukan Roza, Vukan Ana, Maitz Marta, Mertük Franc, Les Chateau de Curiere, Trplan Franciška, Bergues, Jerebic Marija, Vereš Marija, Buzancy. Iz Čačaka: Gaber Ema, Turza Paula, radivi bi poslušale jürjanske zvone i popevale: Sveta noč, blažena noč, pa samo v duhi sta lejko doma, Bernjak Mihal, žandarški kaplar, Zabork, posebno pozdravlja svojo dobro mater, celo okolico svojega rodnoga mesta Ižakovci, brate, sestre, svaka, tetico vse neveste i kume, botre, sosede i sosedice, Tkalec Martina družina, Malo Knežev, Bokan Franc, Knežev.

Priprava na Božič.

Če romamo v tom časi po naših slovenskih cerkvaj, vidimo vnožino ljudi, ki se zbirajo okoli spovednic, da svoje duše očistijo, da pripravijo pot Gospodi. Velka spoved. To je bio negda svetek za faro. Osem do deset gospodov duhovnikov je prišlo iz sosednih i delešnjih far, da so pomagali spovedavati domačim gospodom. Spovedavalo se je od ranoga jutra do kesnoga večera. I te den so se spovedali skoro vsi verniki fare. Do poudneva edni, odvečara drugi od hiše. I če si naslednjo nedelo po velkoj spovedi prišeo k velkoj meši, si mogo opaziti, da je ljudstvo inačise, kak svo nedelo. Da se pesem v cerkvi inači glasi, kak prle. Vse je nekam bole veselo. Radost sija z oči vsakšega, ar je opravo dobro adventno spoved. Kak ne bi. Oči so glendalo duše. I če se je duša pri spovedi očistila, je postala lepa, obsijana od bože milošče, tak kak gda sprotolešnje sunce obsihne grede. I ta lepota duše se vidi človeki na očaj.

Tak se je negda fara pripravla za vesele božične svetke, za prihod Deteta Jezusa. Pa ta zaistino lepa krščanska navada se že tudi šče zamejavati v denešnjem „modernom“ časi, kak se že je vno go drugih lepih pobožnih navad ta nehalo. A da bi se mesto njih kaj bolšega vpelalo, ka bi človeka vodilo k Bogi, nega opaziti. I to se tudi vidi, posebno pri mladih. Tej starih krščanskih navad ne sprej-

me, novih pa nega, i tak kaple vkrat od Boga.

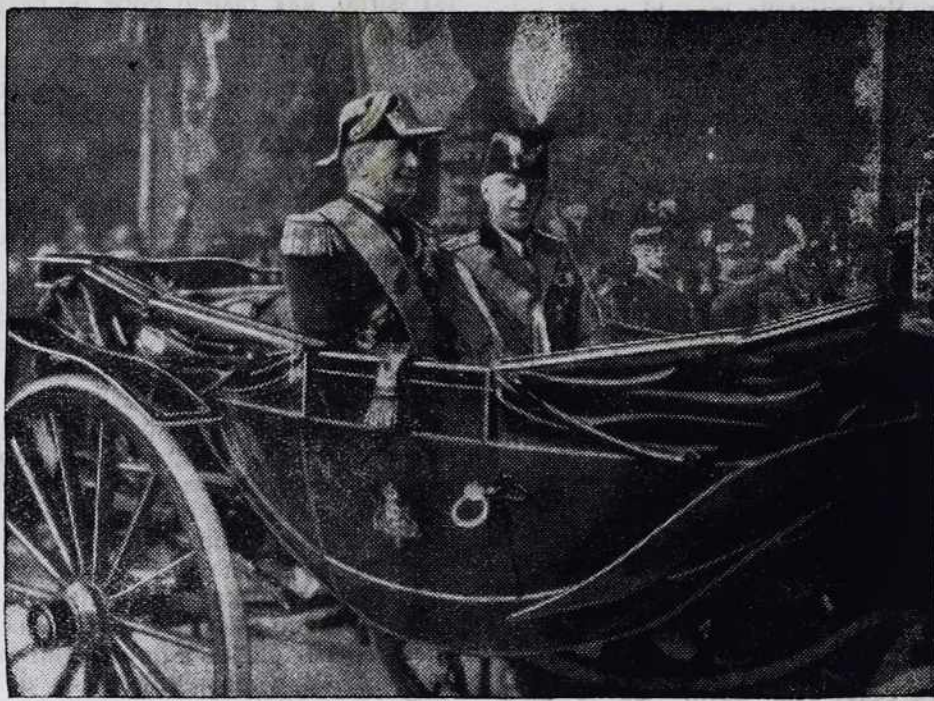
Detece Jezus pa nas tak lepo zove: Pripravite mi pot do svojih duš, da pridem k vam. Rupač, žlake, zravnajte, jamice zasiplite, da ne bo drukalo i pomali šlo, nego da bo pot gladka, da bo Jezus z veseljom prišeo v naša srca. Te pomen majo božični svetki: Jezusov prihod v naša srca. Če ga ne pustimo notri, če svojega srca ne očistimo v dobroj adventnoj spovedi, te božični svetki za nas nemajo veselja, te se Dete Jezus za nas ne narodi, te ostane v duši kmica, kak je dozdej bila. Vse spi, vse je mrtvo, tužna žalost mesto božičnoga veselja.

Jeli ne čuden človek krščenik, ki si niti za božič ne privošči najnedužnejšega, pa tudi najlepšega veselja poleg jasluc?! Ali smo ne bili najsrečnejši te, gda smo se kak mala deca zbrali pri jaslicaj! Naše veselje pa je bilo zato tak veliko, ar je izhajalo iz nedužnoga srca. Zato očistimo svoje srce, da se bomo znova zradostili ob malom deteti Jezusi.

Janko Verbajnsak:

Kaj ima delaven človek od Kristusa in njegove sv. Cerkve.

In kako vse drugače so ravnali v smislu večno lepih Kristusovih načel oni premožni pogani, ki so sprejeli Kristusovo vero in so dali številnim svojim sužnjem prostost in svobodo. Niso jih odpravili praznih rok, dali so jim ali denarna sredstva ali

Madžarski državni upraveito Horthy sprejet v Rimi. Na sliki ga vidimo v družbi italijanskoga kralja, s šterim se vozi po vlicah rimskoga mesta v kraljevski grad.

Prekmurški letaki l. 1919

„Kronika slovenskih mest“ je objavila l. 1935. v 4. šte. na str. 304 sl. v članku „Mariborska letalska stotnija“ nekaj letakov, ki jih je stotnija s svojimi letali metala prekmurskim rojakom. Avtor tega članka Franjo A. Pivka je mene zaznamoval kot avtorja enega letaka. Vaš dopisnik „Novin“ z dne 12. junija 1936. s podpisom „ak“ pa me je napravil za avtorja vseh štirih objavljenih letakov: „štiri letake v našem narečju, ki jih je l. 1919. sestavil dr. M. Slavič in jih je Mariborska stotnija v marcu 1919. nad Slovensko krajino raztrosila“.

Resnici na ljubo pa moram v čast prekmurških rojakov izjaviti, da so ti pri sestavi teh letakov bili udeleženi in da nisem avtor vseh teh letakov in tudi ne „Razglaša Norčarija vogrskij Židovov nad Vogrskimi Slovenci“, ki je podpisan s črko S. in je Pivka mislil, da je to dr. Matija S. Slavič. V novembru in decembru 1918 je imel „Narodni svet za Štajersko in Prekmurje“ živahne zveze s prekmurškimi Slovenci. Celo rabski Slovenci (dveh se spominjam, ki jih pa ne morem imenovati, ker živita zdaj v ogrski državi) so prihajali v Maribor k Narodnemu svetu s poročili in po informacije. Pri sestavi teh letakov so bili zlasti udeleženi prekmurški rojaki, ki so bivali na Štajerskem. Iz dolinskega Prekmurja pa so pošiljali naši zaupniki informacije po kurirjih ali po pismih, ki so jih dajali na štajerski strani Mure na pošto. En tako

nastali letak je imel podpis „S“, drugemu sem dal kot refent za Prekmurje prekmurski se glaseči podpis Matjaš Küzma. Od teh štirih letakov pa sem v resnici avtor četrttega: „Pozdravljeni, bratje Slovenci, slišite glas ogrskih bratov!“ To sem objavil v „Slovcu“ 21. decembra 1918. Sredi januarja sem že odšel proti Parizu k mirovni konferenci, od koder sem se vrnil sredi avgusta 1919. in torej nisem mogel imeti s temi letaki nikake zveze več; zato tudi ne vem, kdo jih je v marcu 1919. sestavljal ali dal tiskati po objavljenih člankih. Mogoče ima kaj o tem rajni general Maister v svojih še neizdanih spominih.

Dr. M. Slavič.

Izlet v razočarano deželo.

(Legenda.)

To je čista, sveta istina. Nedavno me je nekši veter odneso na Goričko i to ranč v gorički kot. V goričkom koti sam jas ešče nigdar ne bio v svojem dugom življenji. Čuo sam pa že večkrat, da je tam gori dosta lepah i zanimivih stvari. To pa mladoga človeka rado privlači. Ta žela i radovednost, da vidim te lepote i zanimivosti, me je pred kratkim poglala gli zavolo toga v gorički kot. Den je bio lep i jasen. Potivao sam srečno i veselo. Na poti, hvala Bogi, nikše nevole! Gda sam pa prišo do edne vekše vesi ali občine (imena joj nevem, ar sam notri ne mogo!), pa sam meo smolo. Vse „poti“ notri v to občino so bile „prepovedane“. Okoli mene same velke table s prepovedi.

Ešče državna cesta je bila prepovedana! Kaštige so bile prec i visike. Za vsakši stopaj najprle 200 dinarov štrofa! Moj Bog, kam se naj zdaj obrnem. Penez sam niti telko ne meo pri sebi, da bi samo eden stopaj plačo. Bio sam v velikih škripčaj i nevoli. Če sam že tak daleč prišo, zdaj bi že notri v ves ali občino tudi rad pogledno.

Da sam se tak v skrbeh obračao okoli sebe i iskao kakšo skrivno pot, da vujdem notri, sam zagledno ešče edno drugo, bole čudno stvar, štero ma gvüšno samo gorički kot. Okoli mene so naednok zrasli nekši čudni bregovje, štere sam jaz v svojih dugih 15 letih šolanja nigdar ne vido na niednom zemlevidi. Čteo sam: „Judašov breg“; „Iškarijotov breg“; „Mohamedov breg“; „Pilatušov breg“; „Antikristušov breg“; . . . Dale sem ne mogo prečtet i. Gda sam prišo do „Antikristuša“, te je že vse z menov letelo. Ne sam znao več, gde sam. Na Goričkom gvüšno ne več, ar sam nigdar ne čuo, da bi na Goričkom meli kaj takšega. Vse poti naokoli so bile prepovedane z 200 dinari, okoli mene pa vse duže več nekših čudnih, nevarnih bregov. V šteri del poganskoga sveta sam jaz to prišo? Jaz sam gvüšno zablado. Ve pa mi „krščeniki“ nikše stvarine ne krstimo s takšimi poganskimi imeni.

Da odnesem zdrave pete, živo i celo kožo, se obrnem i marš nazaj, odkec sam prišo. Prle sam se nej zgladno nazaj, dokeč sem ne prišo

kos zemljišča, da so si zamogli ustvariti svoj lastni dom, torej zopet popolnoma nasprotno sodobnim komunistom, ki zanikujejo zasebno last. Še danes nas spominja drugi glavni del sv. maše, kako so se prvi kristjani spominjali revežev celo pri evharistični daritvi, ko so prinašali darove za reveže k oltarju.

Vse to nam dovolj jasno svedoči, da so imeli prvi kristjani že v apostolskih časih naravnost vzorno urejeno dobrotelost, ki so jo oskrbovali dijakoni sv. Cerkve, katerih gotovo najodličnejša zastopnika sta mučenca sv. Štefan in sv. Lovrenc. Značilna za pojmovanje krščanske dolžnosti do bližnjega je tudi izjava sv. Lovrenca sodniku, ki je zahteval od njega zaklade sv. Cerkve: pokazal je na reveže ter rekel: „to so zakladi sv. Cerkve.“ Cerkev je torej zbirala in pobirala denarna sredstva, ne da bi jih kopičila in nalagala v kak državnopodjetja ter s tem poglala tisoče in tisoče v bedo, kakor to dela danes komunistem, ampak je za nabranimi sredstvi podpirala reveže in siromake, da niso trpeli pomanjkanje. Dalje

Pošta.

Jug Marija, Zermazelle, Francija. Na leto 1935 smo sprejeli 31. dec. 1935 D. 100- za leto 1936, pa 25. avg. 1936 D. 105-.. Teda mate za leto 1937, D. 5- više plačano. — Casar Jožef, Bogojina. Na letošnje leto cela naročnina plačana. — Kolmanko Alojz, Korovci. Stare dužnike spiši na en listek s točnim naslovom, hišnov številko i to tudi, na štero leto koliko so dužni. Pri vsakom zabeleži, šteri lejko plača. Če je siromak, zabeleži, da zavolo siromaštva zdaj ne more plačati, plača pa sledkar. — Mesarič Bara, Bratonci. Moževi poslali kalendar. Na letos je plačana naročnina z kalendarom vred i na l. 1937, je ostalo 32 Din. Junija meseca se mora ponoviti naročnina. — Zelko Ana, Pečarovci. 15. D. 50 smo sprejeli za moža. Duga je na letos ešče 29 Din. Kalendar smo njemi dali poslali. — Rajsar Alojz. Za Francijo vse plačano v obilnosti. Bog plačaj. — Varga Alojz, Gradišče. 28. XII. 34. si plačao za 1935. leto Din. 25 ino v Soboti decembra l. 1935. Din. 20, ostalo za l. 1935 duga Din. 5, za leto 1936. si plačao v Soboti okt. Din. 20. Tak je na dve leti šče 35 Din. duga. Pregledni svoje račune. — Maučec Micika, Estaires. Na letos i k leti vse plačano, kalendar poslali. Na Dom sv. Franciška ostalo 38.50 Din. Bog plačaj. — Fujs Marija, Le Chatel. Sprejeli 58.75 Din. Na letos vse plačano. Kalendar poslali. Na novo ostalo 28.75 Din. — Küzmič Jožef, M. Sobota, Kroška 8. Novine, M. List koštajo na posamezni naslov 50 Din. Plačali ste l. 1934. febr. 6. Din. 15, potom okt. 6. Din. 29, l. 1935. jan. 12. Din. 10, febr. 4. Din. 20, i sept. 2. Din. 25. Leta 1936. ste plačali novembra 10. Din. 18. Po tom računi ste plačali na tri leta 117 Din. mesto 150 Din. Duga bi tak ešče bilo 83 Din. Poglednite čeke i nam javite. Kalendar smo vam poslali. — Jauk Ana, Krašči. Dobili smo 30 Din. Javite nam, jeli ste za Jug Leopolda plačali ali v kakši drugi namen.

domo. Gda sam doma oči pripovedavao svoj izlet v začarano zemlo, so se mi oča posmihavali. Na konci so si zasükali badjusi i pravili: „Hej sinko, sinko, ti si gvüšno na poti nindri toga „hüdoga“ vido“. Jaz sam na to oči nikaj ne odgovoro, ali v duši sam si mislo: naj bo kajšteč, dokeč do v goričkom koti meli vse poti prepovedane i same Judašove i Antikristušove bregé - jaz v gorički kot neidem.

Drugi den sam pito v šoli g. školnika, ka bi to moglo biti za kralja s samimi prepovedanimi potmi, strašnimi i nevarnimi bregovi i što je vert te začarene zemle. Pa so tudi g. školnik prišli v zadrego, ar so tudi oni ne znali, če ranč se oni par let duže že včijo zemlepis, kak jaz. Dali so mi tanač, da naj se v toj zadevi obrnem na višio inštanco. Zato sam se jaz odločo, da vložim pritožbo na ministerstvo za prosveto, zakaj ne dajo napisati na zemlevide deželo z prepovedanimi potmi i velikimi čudnimi bregovi. Ali smo v naprednoj i kulturnoj deželi, ali ne smo? Ali so pa mogoče slavni raziskovalci zemle ešče ne odkrili te zanimivi falajček zemle v Goričkom koti, kak tudi oblasti na tom čudovitom zemljišči? Mogoče sam ga pa jaz prvi odkrio? Te pa jaz gvüšno postanem drugi slavni Krištof Kolumb. V tom slučaju sam jaz na razpolago, da mo vodo komisijo, štera mora že ednok preiskati te čuden poganski svet. To pitanje trbej kak najprve rešiti. Što ma oči, naj gleda, što ma vüja, naj čuje!

Šolar — izletnik.